

ساماندهی بافت های فرسوده شهری با تاکید بر مشارکت اجتماعی

(نمونه موردی: محله شیشه گر خانه ارومیه)

علی صمدی

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، دانشگاه تهران، تهران، ایران، alisamadi1415@ut.ac.ir

علی مصیب زاده

استادیار گروه شهرسازی دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران، amosayyeb2000@gmail.com

چکیده

شهر امروز به عنوان یکی از عظیم ترین دستاوردهای فرهنگ و تمدن و یکی از فراگیرترین پدیده های اجتماعی عصر حاضر است. در این میان یکی از پدیده های بحث برانگیز، پدیده بافت های فرسوده شهری است. در دوره تحولات جدید شهرنشینی و مشکلات ناشی از آن، مراکز و بافت های تاریخی شهرها بیش از سایر نقاط شهری در معرض تاثیرات نامطلوب توسعه شهری قرار گرفته اند. بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری، بخش اعظمی از سطح شهرهای کشور را تشکیل می دهند که اغلب شرایط خاص اجتماعی، کالبدی و اقتصادی دارند؛ و مداخله در آنها نیازمند دقت و مطالعه ای عمیق است. پس از شناخت کافی از محدوده مورد مطالعه و احصاء شاخص های مدنظر، به ارزیابی شاخص ها پرداخته شد و نهایتاً با ارائه راهبردها، به تبیین سیاست های اجرایی و راهکارهای پیشنهادی در بخش های مختلف پرداخته شد. پس از استخراج اصول و شاخص های مورد نظر، میزان تاثیر هریک با استفاده از تکنیک AHP در توسعه مطلوب شهر مورد ارزیابی قرار می گیرد و برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و ارائه راهبردهای مناسب از ماتریس تحلیلی SWOT استفاده می شود. تحلیل و ارزیابی صورت گرفته نشانگر آن است که فقدان فضاهای عمومی مناسب و باکیفیت در سرتاسر محدوده که عامل نادیده گرفتن بعد اجتماعی توسعه پایدار می باشد، عرض کم معابر، پایین بودن کیفیت نورپردازی در فضا، پایین بودن سطح امنیت که منجر به طرد شدن فضا و کاهش حضورپذیری ساکنین در آن می شود؛ از جمله معضلات و چالش های اساسی محله شیشه-گرخانه می باشد که نیاز است در ساماندهی فضاهای محصور در این بافت به این موارد نگاه و توجه مضاعفی داشت.

واژگان کلیدی: شهر، ساماندهی، بافت فرسوده، مشارکت اجتماعی، ارومیه